

## Perfecziunament da romontsch per scolastas e scolasts



**Sonda, ils 7 da fevrer 2026, dallas 8.45 – 17.15**

a Glion ella claustra dallas soras dominicanas

Ina purschida comunabla da [furmaziun.ch](http://furmaziun.ch) (Conferenzas scolasticas romontschas)  
e dalla Fundaziun Retoromana Pader Flurin Maissen (FRR)  
integrada els Dis da Sentupada dalla FRR che han liug ils 6 – 8 da fevrer 2026

## Program dil perfecziunament – survesta

08.15	Caffé e cornets (el foyer avon l'aula)
08.45	<b>Beinvegni</b> (ell'aula) <b>ed informaziuns organisatoricas</b>

09.00 – 10.30	<b>Luvratori</b> (3 moduls)
	Pausa
11.00 – 12.30	<b>Luvratori</b> (3 moduls, cuntinuaziun)

12.30	Gentar
-------	--------

14.00 – 14.15	Beinvegni ed introducziun da Conradin Klaiss (FRR)
14.15 – 15.00	<b>RTR ed il romontsch - Daco drova RTR ina linguista?</b> Presentaziun da Marietta Cathomas
	Pausa
15.15 – 16.00	<b>Senza num e bein zuppau</b> Referat da Clau Solèr
	Pausa
16.30 – 17.15	<b>Lungatg. Cultura. Quiz.</b> Presentaziun ludica da Conradin Klaiss davart divers aspects linguistics
sunter	<b>Après-programme</b> Vin cauld e punsch silla terrassa dalla claustra.

Ulteriur program (facultativ) el rom dils Dis da Sentupada

18.15	Tscheina (27 frs., buca cumpriu el daner da cuors)
-------	--

20.00	<b>Ei vegnan, ils Fränzlis!</b> Concert e sault Entrada: 25 frs. Reservaziun/prevendita: reservar <a href="#">cheu</a>
-------	---

## Informaziuns

Il perfecziunament ha liug el rom dils [Dis da Sentupada](#).

**Cuosts** (incl. gentar; caffès tochen miezdi, cornet e fretg, aua da Grander)

180 frs.

### Gentar

Il menu anflas Ti el formular d'annunzia.

### Ulteriuras consumaziuns

Per la fom e seit stattan divers buffets cun snacks e bubrondas a Tia disposiziun. Ei sa vegnir pagau cun twint ni cun daner blut.

### Tscheina

La tscheina fa buca pli part dil program regular dil perfecziunament. Igl ei denton pusseivel da tschenar en claustra. Ei dat tscheina dallas 18.15. Il concert e sault culs Fränzlis da Tschlin entscheiva dallas 20.00 ell'aula.

### Renconuschientscha

Quei perfecziunament che furnaziun.ch resp. las Conferenzas scolasticas romontschas porschan ensemen culla Fundaziun Retoromana sas Ti far valer sco in di da perfecziunament. Pren pia cun tei il 'cudischet blau' per schar testar Tia participaziun. Sche Ti sas separticipar mo avonmiezdi, sas Ti far valer quel sco in miez di da perfecziunament. Far valer mo il suentermiezdi sco in miez di da perfecziunament ei perencunter buca pusseivel.

### Fotografias/films

Duront il cuors vegn fotografau e filmau sporadicamein. Vul Ti buca schar publicar fotografias ni films da Tei, supplichein nus Tei dad annunziar quei ordavon a nus sut remarclas el formular d'annunzia.

### Segirada

Segirada ei caussa dils participonts\*.

---

## Annunzia

### [Formular d'annunzia](#)

Limita da participonts\*: 25 per mintga modul (75 en total)

Las annunzias vegnan risguardadas tenor la successiun d'entrada.

**Davos termin d'annunzia:** Dumengia, igl **1. da fevrer** 2026

## Luvratoris (las 09.00 – 12.30)

### Modul 1

## Translaziun

### Giuanna Caviezel

Per instruir romontsch e per romontsch ein scolasts\* adina puspei dumandai da translatar texts tudestgs en romontsch.

Quei pretenda in'aula cumpetenz linguistica, ton dil tudestg sco era dil romontsch.

El center da quei luvratori stat la pratica. Jeu envidel Tei da prender cun Tei in text (ni era plirs) che Ti vul translatar ni che Ti has gia translatau. Il luvratori porscha spazi per translatar e discutir las sfidas, ton en gruppa, sco era el plenum.

### Modul 2

## Soundolino/Tiptoi

### Natalia Sauter-Buchli

La Fundaziun Retoromana ha ina visiun: Ei dat material auditiv en sursilvan per tut ils scalems, che sa vegnir cumpartius cun paucs clics en tuttas scolas e vegnir tedlaus cun [tiptoi](#) ni cun [booki](#), culla finamira da dar in ferm sustegn ed ina schanza a tut ils affons, immigrai, nievarrivai ed indigens, dad emprender bein romontsch. Ils mieds technics existan, uss drova ei cuntegns.

En quei luvratori emprendas Ti da crear tals sin [soundolino.ch](#), e co Ti sas cumparter quels cun autras personas d'instrucziun.

### Modul 3

## Dicoado

### Conradin Klaiss

[Dicoado](#) ei in dicziunari collaborativ, liber e gratuit ch'ei vegnius lantschaus en in εμπrem pass per franzos. Entras la collaboraziun dalla Fundaziun Retoromana cun wikimedia sa quel per immediat era vegnir creaus e sviluppaus per sursilvan da scolaras e scolaras naven dalla 5. classa primara tochen la 3. classa superiura resp. dil gimnasi. Il concept: Ils scolaras\* explicheschan plaids (forsa era cumplicai) a moda sempl, en agens plaids.

El center dil project stat buc il resultat, mobein il process ed il svilup linguistic dils scolaras\*.





Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 14.15

## Daco drova RTR ina linguista?

### Presentaziun

da **Marietta Cathomas**

linguista RTR

Marietta Cathomas, linguista RTR, metta el center da sia presentaziun sia lavur tier RTR e dilucidescha, daco che RTR drova ina linguista. Ella tematisescha il svilup dil lungatg, novas tendenzas el romontsch e la creaziun da plaids – cun ina cuorta envesta pratica en quei «art».

[rtr.ch/audio/linguarias](https://rtr.ch/audio/linguarias)



Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 15.15

## Senza num e bein zuppau

### Referat

da **Clau Solèr**  
linguist

Senza num e bein zuppau. Quei constat pli u meins aunc oz, schegie che nus savessen strusch star senza. Ei pertucca nus corporalmein, e nus stuein s'exprimer giudlunder, mo untgin ei pir ch'il giavel l'aua benedida.

Als specialists queschan giudlunder, mo affons e (socio-)linguists san sedi-vertir giudlunder – tut senza turpetg.

Ina paterlada cultur-linguistica cun maletgs ed empau colorit local.



**Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 16.30**

## **Lungatg. Cultura. Quiz.**

**Presentaziun ludica davart divers aspects linguistics**

**da Conradin Klaiss**

menader dalla Fundaziun Retoromana

Sas Ti differenziar ils idioms in da l'auter e distinguer els dad outras varietads romontschas? (Tgei? Datti aunc outras varietads romontschas?)

Pertgei discurrin nus adina puspei dil quart lungatg naziunal e buca digl'emprem, cu nus manegiein romontsch? (anflas il sbagli ortografic en quella construcziun?)

Quei che Ti sas buca, sas ti lignar. Perquei ha ei gie num 'quiz'. Ils cuntegns da quel vegnan en mintga cass discutai ed explicai. In ni l'auter forsa era da Tei.



**Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 20.00**

## **Ei vegnan, ils Fränzlis!**

### **Concert e sault**

#### **culs Fränzlis da Tschlin**

Domenic, Anna Staschia, Cristina, Madlaina e Curdin Janett

Ils Fränzlis da Tschlin concerteschan dapi igl onn 1982 ell'entira Svizra ed egl exterior. Els sunan saults tradiziunals, semovan denton era cun gust e plascher en tut ils stils musicals, ed includan elements ils pli varionts en lur musica.

20.00 – 21.15      Beinvegni e concert

21.45 – 22.45      Musica per saltar

[fraenzlis.ch](http://fraenzlis.ch)